

• Ёғочнинг бўшини қурт ейди доим

ЎЙИДАН ҚУВИЛГАН ОТАНИНГ АРМОНЛАРИ

Бу шархи азимга ҳадам қўйган дастлабки пайтларим мен соддага тасаввурли кишмур ўсмир эдим. Ҳар ҳандай воқеъ-ҳодисаларга ҳайрат ингоҳи билан қарар, шахарликларни давлатларда тер тикиб мешнат қўлиётган ҳам-қишлоғларни билан ғоҳштириб, улар ўтасидан ахаб-товор фарқ қўрадим. Бакт ўтавергани сари мен ҳам шахарнинг «укун қозонидаги қайни-қайни» ўзимни ўйлантиригни кўллаш саволларни тагига этишига урнидим. Бир устоси айтганингда, турға одамлар, та-дирилар, феъл-атборларни ўргандим. Макомаларни қах-мони ҳам ани-шундай ўнга хос, ғамгни тайдир эгасиди.

Одатдагидай, кечкүрун шидан қайтача, ётконадаги хонамага кириб кетаётгандим, қоровул ўтирган киши мени тұхтады...

— Улғам, сиз ҳам шу ер да яшайсизим?..

Ортимга ўтирилді, ноташин одағам синичкалаб назар солдым. Кўришидан 50-55 ўшлар атрофидаги, юз-қўзини бедисоб ажилнан қоплаган киши ҳадикесираб, гуноҳкордай мўлтиргар туариди. Кап-ката өдаминг бунача термулишига или бор дуч келганини учумчи, газалат ах-возда бор зум амакига тикирилб қолдим. У эса баттар ўнгайсизланиб, қўлидаги кишиларни ўғири чиқиб кетган эски дўйисини бошига кийди. Шундагина унинг уст-бошига ўтибор бердим. Энгизада аскарла кўйлаган ўтирил-ўтирил кетган, бир неча жойига ола-қулоқ ямоқ тушанди. Узилин тушандар тутмалари кадуб қўйланган...

— Унда нега... — амакинада садо қизавермага, сурдади.

— Э ука, буниң тарихи узоқ. Бир учи худо рахматли ономага бориб тақалади... Армиядан қайтача, билим юртаги кириб ўқиб болшадим. Ўйлагилар эса мени ўйлантирига ҳарахатга тушиб келишиб. Шундайда онамни кизингида ҳам бориб...

— Амакиничи кишиларни кириб кетишига. Энг кичига ҳам бориб келишиб. Ҳар қарашни қизини келишиб...

— Энди ўзимча ўйлайман: У билан тақдирларни боғлаб, қачондир гузатиб бўлмас хатога йўл қўйгандайман. Балки бундай қисматимга сабаб менинг мусидчада бе-озорлигимдир. Унинг жангари феъл-атбори буни «казим» кила олмагандир. Оила де-

ғанларда жуда мураккаб ва

нозик бўлар экан-ки, сирт-дизим арзимас бўлиб қўрнган

нарсалар ҳам уни бутунлай

түзитиб юришига мумкин экан...

— Майли, бўлар иш

булди. Ҳаётин ортга қайта-

риб бўлмайди. Менинг бу

деб туриб олди. Ӯғриб-

елий, ташни-билишлар ор-

қали хашгина жойга ишга-

хам жойлаб қўйдим. Лекин

бариб упсанда бўлмади. Сал-

арнага гавғоғи кириб кети-

шидан ўғирилди. Ҳар киши

хашни кетасидан жаҳонни

хашни кетасидан жаҳонни